



*Не стомиться душа радіти,  
Жіночу бачачи красу!  
Які красуні є у світі!  
Яке прекрасне розмаїття!  
Що їм плитки і пересуд!*

*Ідуть розкуто, гордовито,  
Себе мов прапор несучи!  
Хоч скільки би було прожито,  
Ми поглядами платим мито,  
Хоч цьому нас ніхто не чив.*

*Не пояснити ні словами,  
Ні науково довести,  
Чому краса так править нами,  
Чарує, радує і манить,  
Душі допомагає рости.*

Віталій Іващенко

**СЬОГОДНІ  
В НОМЕРІ:**

**Чарівні жінки  
КПІ – викладачі,  
науковці,  
співробітниці,  
студентки**

## ТРУДІВНИЦЯ

Мені пощастило зустріти справжню Жінку – матір і дружину, яка повністю реалізувала себе в професійній сфері і продовжує творчий рух уперед. Це д.т.н., в.о. завідувача кафедри технології електрохімічних виробництв проф. Ольга Володимирівна Лінючева.

На кафедрі технології електрохімічних виробництв (ТЕХВ) ХТФ багато років поспіль трудиться згуртований високопрофесійний колектив. Тут працювали відомі електрохіміки проф. Л.І.Антропов, д.т.н. В.П.Чвірук та ін. Мабуть, так визначили зорі, що в 1980-му на перший курс ХТФ прийшла моторна кияночка з руською косою – Оля Копаниця. Хімія захоплювала її незбагненними перетвореннями й можливостями, тож вибір КПІ став цілком логічним. Оскільки Ольга за характером – лідер, то в заліковці мала лише відмінні оцінки. З третього курсу долучилася до наукової роботи на кафедрі, тут же познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком і невдовзі змінила прізвище на Лінючева, отримала диплом з відзнакою (натоді – червоний диплом), вступила до аспірантури, народила сина Олександра.

Працюючи на посаді асистента, у 1994-му захистила кандидатську, присвячену електрохімічним газовим сенсорам. З 1999-го – доцент, і з цього ж часу – незмінний заступник декана ХТФ з наукової роботи. Продовжуючи розробляти тему газових сенсорів, у 2009 р. О.В. Лінючева захистила докторську, днями отримала диплом доктора наук. З 2007-го вона виконує обов'язки завідувача кафедри ТЕХВ.

Нині читає студентам такі базові курси: «Теоретична електрохімія»,

«Сучасні основи наукових досліджень електрохімії», «Матеріалознавство», «Теорія корозії» та ін. Іноді навантаження доходить до тисячі годин на семестр. Під її науковим керівництвом захищено п'ять кандидатських дисертацій, нині опікується ще трьома аспірантами. Завжди у своїй роботі, стосунках з колега-



О.В.Лінючева

ми і студентами вона використовує педагогічний досвід своїх наставників – В.П.Чвірука, О.Г.Юрченка, І.М.Астреліна та ін., продовжуючи традиції їх наукової школи.

Тільки сильний характер, надзвичайна працьовитість і цілеспрямованість Ольги Володимирівни дозволили їй досягти таких результатів. На сьогодні науковий пошук, якому віддала 20 років, увінчався розробками, захищеними 16 патентами (з них два в

Росії), співпрацю з Хіміко-технологічним інститутом ім. Менделєєва (РФ), Санкт-Петербурзьким технологічним університетом та ін. Газові сенсори використовуються для моніторингу повітряного середовища на виробництві, у побуті, навіть у медицині. Так, за хімічним складом повітря, що його видихаємо, медики навчилися діагностувати низку кардіологічних захворювань чи проблем шлунково-кишкового тракту. «Мріємо зі своїми виробами вийти на ринки Росії, – ділиться планами науковець. – А поки що співпрацюємо з французькими та німецькими виробниками – вони випробовують українські сенсори на промислових підприємствах».

На запитання, чи складно бути успішною в чоловічому оточенні, відбулася жарт: «Наука, хімія, кар'єра – усі іменники жіночого роду. Здавалося б, преважують там мають жінки. Аж ні, скрізь очільниками – чоловіки. Чому? Мабуть, притягання протилежностей».

Як же відпочиває ця трудівниця? «Обожнюю мандрувати! Спочатку це був «науковий» туризм. Вийжджачи за кордон на конференції та інші зібрання, намагалася якомога більше дізнатися про країну перебування, її історію та культуру, – розповідає Ольга Володимирівна. – Тепер об'їздила всю Європу».

А ще О.В.Лінючева не уявляє себе без кулінарних витворів, що їх натхненно вигадує (див. рецепт на стор 4). Багату фантазію втілює в маленькі шедеври, якими пригощає своїх рідних, друзів і колег.

На завершення зустрічі Ольга Володимирівна через газету передала вітання всім жінкам та побажала їм кохати і бути коханими. Краще й не скажеш.

Підготувала Н.Вдовенко

## Чарівна професорка

Представляти Світлану Михайлівну Волошко, доктора фізико-математичних наук, професора кафедри фізики металів ІФФ в Київській політехніці не потрібно. Цю чарівну жінку, до якої із заслугою повагою і любов'ю ставляться колеги, студенти й випускники, можна зустріти не лише в студентських аудиторіях, лабораторіях, на конференціях та інших поважних заходах, а й серед молоді в неформальному спілкуванні. Вона – досвідчений наставник і надійний друг: Електронна пошта скринька щодня приносить їй чимало листів. Звертаються по роботі, навчання, з особистими питаннями. Їй довіряють, радяться. Довіра до викладача – чи не найвища відзнака.

Світлана Михайлівна закінчила з відзнакою КПІ по кафедрі фізики металів (медаль АН УРСР за найкращу науково-дослідну роботу серед студентів), з 1985 р. працює в Київській політехніці. У 1993 році отримала індивідуальний грант Фонду Сороса, у 1995-1997 рр. була стипендіатом Кабінету Міністрів України. Тричі визнана переможцем конкурсу «Викладач-дослідник» у 2006, 2008, 2009 роках.

Сфера наукових інтересів – дифузійні структурно-фазові перетворення в металевих низькорозмірних композиціях і тонких шарах. Метою експериментальних досліджень є визначення загальних закономірностей кінетики та механізмів масопереносу, структурних та фазових перетворень, формування та самоорганізації поверхневих наноструктур у багатопарових тонкоплівкових системах при термічному впливі. Значну увагу дослідник приділяє розв'язанню початково-крайових задач масопереносу в новій, більш складній постановці, та їх використанню в експериментальній практиці тонкоплівкового матеріалознавства.

Світлана Михайлівна – куратор науково-дослідних лабораторій електронної оптики та спектроскопії та мас-спектрометрії вторинних іонів кафедри фізики металів. Професор С.М.Волошко – координатор наукового проекту VISBY «Тонкі металеві плівки – взаємодія структурної дифузії та границь» кафедри фізики металів та лабораторії Ангстрема Університету м. Уппсала (Королівство Швеція). У вересні 2009 р. взяла участь у нараді Шведської вакуумної спільноти в м. Уппсала. Магістр Анна Олешкевич, яка виконує дипломну роботу під керівництвом С.М.Волошко, пройшла протягом 2

місяців наукове стажування в лабораторії Ангстрема за тематикою проекту.

Науковий доробок С.М.Волошко знайшов відображення в численних публікаціях. Вона є автором більш ніж 100 наукових праць, співавтором монографій «Матеріалознавство високотемпературних надпровідників», «Матеріалознавство тонкопленочних наноструктур. Дифузія і реакції», «Нелинійні задачі масопереносу», «Математичне моделювання процесів дифузії», «Актуальні проблеми тонкоплівкового матеріалознавства». Останнім часом займається впровадженням новітніх інформаційних технологій у навчальний процес, основні розробки закріплені 7-ма свідоцтвами про реєстрацію авторського права на твір.

С.М.Волошко викладає дисципліни: «Теорія тепло- і масопереносу в матеріалах», «Термодинаміка і кінетика дифузії у металах», «Комп'ютерне моделювання процесів тепло- і масопереносу в матеріалах», «Інформаційні технології розв'язання фізико-технічних задач».

Нагороджена дипломом НТУУ «КПІ» за якісне наукове керівництво підготовкою магістрів, почесною грамотою за творче керівництво дипломуванням на Всеросійському конкурсі магістерських дисертацій у галузі матеріалознавства, грамотою Президії НАН України та Президії Київського територіального відділення МАН України за багаторічну плідну співпрацю у справі виховання майбутньої наукової зміни, має подяки від МОН України за високий професіоналізм та значний внесок у розвиток творчих, інтелектуальних здібностей учнівської молоді тощо.

Досягнення студентів Світлани Михайлівни – це і перше місце у Всеросійському конкурсі дипломних проектів, дипломних робіт і магістерських дисертацій «Матеріалознавство – 2007»; стипендії та премії держави, стипендії ректора, перші місця на міжнародній конференції студентів та аспірантів, яка проводиться щорічно кафедрою фізики металів.

Щиро вітаємо С.М.Волошко та всіх жінок Київської політехніки зі святом та зичимо їм бути завжди красивими й успішними.

За інформацією ІФФ



## Вперед до мети

Четвертокурсниця ІХФ Ірина Раухвергер не лише вчиться на «відмінно», є старостою академічної групи, займається науковою діяльністю, а й бере активну участь у громадському житті, її обрали головою профбюро факультету.

Ірині подобається дізнаватися щось нове, цікаве, організувати дійства, повні позитиву. Її мета – жити цікаво і яскраво. Дуже любить спілкуватися з людьми, багато навчилася у своїх друзів, яких знайшла тут. Адже КПІ – це місце, де кожен студент – нова книга із своєю неповторною історією, зав'язкою, кульмінацією, і в кінці ще багато чистих сторінок, які чекають свого часу...

«Студентство – період життя, який не повторюється», – вважає Ірина. Її ком-

фортно в КПІ, який обрала з-поміж багатьох інших. Чи не щодня тут – свято... свято, яке твориться власними руками. На її думку, кожен, хто відчув «смак» студентського життя в КПІ, є щасливою людиною, бо отримав гарну освіту, море друзів та величезну кількість приємних моментів, пов'язаних із студентськими буднями. Ірина вдячна викладачам за час і зусилля, які вони витрачають на студентів: «Я відчуваю впевненість



Ірина Раухвергер

у своєму майбутньому, завдяки отриманим тут знанням». Вона бажає кожному знайти своє місце в житті і займатися улюбленою справою. Адже, за словами класика, «якщо вам подобається ваша професія, ваше життя буде цікавим».

Ірина вірить, що досягти своєї мети можна лише щоденною сумлінною працею, не зважаючи на перешкоди. Тому закликає ровесників бути активними і вірити у власні сили, адже студентські роки – це можливість втілити свої ідеї та виразити себе. Щоб було що згадати.

Дмитро Сидоренко, студент ІХФ





За календарем – весна. Пробудження природи спонукає до змін у житті. Але мені пощастило познайомитись з людиною, чие життя ніколи не було одноманітним. Точніше, вона завжди живе так, щоб їй було цікаво. Тетяна Анатоліївна Поїк – доктор технічних наук, професор НТУУ “КПІ”, викладач-дослідник – 2009 з ІФФ.

Ще у школі вона полюбляла точні науки – фізику і математику. Отримавши після закінчення навчання золоту медаль, за порадою батька – д.т.н., проф. А.П. Гавриша, який більше 30 років працює в ММІ Київської політехніки, вступила на інженерно-фізичний факультет КПІ.

Після закінчення університету Тетяна Анатоліївна продовжує наукову діяльність в Інституті проблем матеріалознавства Академії наук України, де працювала 12 років. Саме тут з’явилися перші напрацювання з наукового напрямку, в якому вона працює й дотепер, – створення матеріалів антифрикційного призначення. Близько 10 років Тетяна Анатоліївна очолювала відділ матеріалознавчих досліджень у державному науково-технічному центрі артилерійсько-стрілецького озброєння. Вона – один із творців українсь-

кої зброї, за що має відповідні відзнаки.

Про свої досягнення говорить трохи ніяковіючи, хоча має понад 20 патентів, близько двохсот наукових статей, а також монографії. На момент розмови з Тетяною Анатоліївною на розгляді в Державному департаменті інтелектуальної власності перебувало ще три її патенти.

На постійній роботі в НТУУ “КПІ” Тетяна Анатоліївна не так давно. У 2004 р. прийшла сюди після захисту докторської. До речі, одночасно зі своїм братом – О.А. Гавришем, нині деканом ФММ.

Професор Т.А. Поїк займається вивченням і створенням нових видів матеріалів, зокрема, на металевій основі для вузлів тертя, що працюють при підвищених і високих навантаженнях, температурах, швидкостях, тобто в екстремальних умовах. Як відомо, усе в житті має контактну взаємодію. І, безумовно, всі прилади – побутові, на виробництві, в наукових установах – мають вузли тертя. Для того щоб вони були надійними і довговічними, слід забезпечити їх безвідмовну роботу. Виявляється, до 80% випадків виходу з ладу будь-якого обладнання – від малесенького пристрою до

## Жити цікаво

гіганта-агрегата – пов’язані зі зносом контактних пар при експлуатації.

Матеріали для роботи в екстремальних умовах можна створювати на основі металевих відходів, зараз це надзвичайно актуально в розрізі Державної програми з утилізації відходів та нових ресурсозберігаючих технологій. Певним чином це вирішує проблему зменшення забруднення навколишнього середовища. За цим напрямком, серед інших, нині працює наукова група під керівництвом проф. Т.А. Поїк. У Тетяни Анатоліївни шафа робочого стола забита залізничками. Піввалізи “заліза” везла вона нещодавно і в Польщу як керівник і виконавець спільного проекту з польськими науковцями.

Дипломники Тетяни Анатоліївни три роки поспіль займали перші місця на Всеукраїнських конкурсах дипломних робіт у Харкові та Донецьку.

Своїх студентів вона надзвичайно любить, бажає їм не втрачати інтересу до життя.

Тетяна Анатоліївна і сама намагається жити цікаво, кожен день – і в побуті, і в науці – у неї не схожий на інших. Її захоплення – це музика, мандри і риболовля. Тож нехай весна дзвенить Тетяні Анатоліївній найчарівнішими мелодіями, стежки запрошують до мандрів і ловиться лише велика риба!

Валерія Добричевір

важною історією ВНЗ, як наш, – ділиться Тетяна Володимирівна. – Звідси виходять сильні фахівці, тут гарний колектив”. Існує стереотип, що в технічному ВНЗ та ще й у чоловічому колективі жінки вельми непросто зайняти помітне місце. “Як не дивно, – розмірковує Т.В. Лоскутова, – у нас на кафедрі жінок і чоловіків п’ятдесят на п’ятдесят. Загалом, для мене не принципово, у якому колективі – чоловічому чи жіночому – краще працювати”.

Колега та підопічним з нагоди свята Тетяна Володимирівна шле теплі весняні вітання та бажає бути природними, не зраджувати себе – і тоді все вийде.

Підготувала А. Камонгар

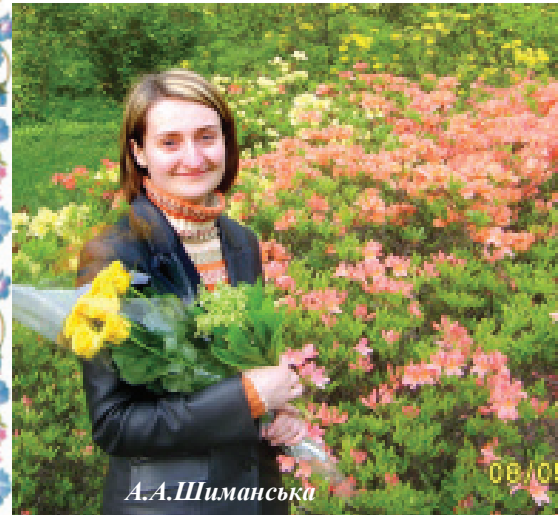


Т.А. Поїк

## Генетик-електромеханік

Нині нікого не дивують генетичні дослідження живих організмів, які визначають їх спадковість та мінливість. А от про генетичні дослід-

Починаючи з третього курсу вони беруть участь у наукових дослідженнях на кафедрі, свої напрацювання використовують при написанні бакалаврських та магістерських робіт, у співтворстві готують доповіді на наукові конференції, отримують патенти. Активно працює з молодістю змінює й Анна Анатоліївна. Адже добре пам’ятає, як свого часу уважно й зацікавлено поставилися на кафедрі до неї. Вона пишається своїми студентами Володимиром Лисаком і Марією Вахновецькою – переможцями конкурсу студентських наукових робіт за напрямом “Електричні машини та апарати”. Та й сама А.А. Шиманська стала переможцем університетського конкурсу в номінації “Молодий викладач-дослідник – 2009”.



А.А. Шиманська

Молодий науковець з гордістю говорить про свою альма-матер: “Мені подобається, що всі корпуси, гуртожитки, все-все-все розташоване на одній території, на відміну від багатьох інших закладів. Таке собі маленьке містечко у великому місті. Подобається, що наші студенти й викладачі тримаються одне одного, та й випускники навідуються на кафедру, спілкуються, діляться новинами. Працювати в такому колективі – одне задоволення”.

У переддень свята Анна Анатоліївна побажала нашим читачам – усьому жіноцтву Київської політехніки – ніколи не втрачати свого “я”, завжди відстоювати свою думку, хоча в чоловічому колективі це нелегко. А ще – вічної весни та натхнення вірити, любити і жити! Чого і ми їй бажаємо.

К. Іваненко

## ДАВАЙТЕ ДИВУВАЖИСЯ

Чи не найвищим визнанням досягнень науковців у нашій країні є присудження їм державної премії в тій чи іншій галузі. А молодих науковців? “Для них, – вважає завідувач кафедри теоретичної електротехніки проф. А.А. Щерба, – встановлено премію Президента України”. Саме таку премію (з 15, виділений для Міносвіти) отримала торік старший викладач кафедри теоретичної електротехніки ФEA Юлія Володимирівна Перетятко.

Сфера її наукових інтересів вельми перспективна, адже затребувана виробництвом. Юлія Володимирівна займається розрахунком електричних полів у діелектричних середовищах, зокрема, в кабельно-проводних виробках, які мають серййне впровадження і з усіх країн СНД виробляються лише в Україні. Результати, отримані молодим науковцем, відображено в двох монографіях, виданих на кафедрі колективом авторів. “Це результати світового рівня, – впевнено говорить Анатолій Андрійович. – Юлія Володимирівна розробила методику, які впроваджені на заводі “Південкабель” (м. Харків) при освоєнні нової на ринку СНД продукції”.

Ю.В. Перетятко викладає студентам теоретичні основи електротехніки. “Загалом, усі студенти дуже допитливі, не скупі на запитання, – ділиться вона. – І це, як на мене, перевага. Хотілося б виділити Дмитра

Іщенко (ФІОТ). Ця людина знає, чого хоче. Дуже багато працює над собою. “Зубастий аспірант” – так образно на одній з конференцій назвали цього швидкого на коментарі студента”.

На запитання, чи не складно працювати зі студентами, Юлія Володимирівна розповіла анекдот: “Запитують якимось китайцем: “За скільки ти вивчиш японську мову?” – “Ну, за 2-3 роки”. Питають у француза. “За місяць, може два”, – відповідає той. Запитують у КПШника. “Водичка є, да? Ага. Зараз докурю і підемо складати”. І прокоментувала: “Таких історій про політехніків безліч. А суть одна: наші студенти знайдуть вихід з будь-якої ситуації. Це й подобається”.

Розповідаючи, як їй працюється в чоловічому колективі, Юлія Володимирівна широко посміхалася: “Чудово, навіть краще, ніж у жіночому. Чоловіче оточення стимулює, організовує, виховує. Крім того, жодних пліток і обговорення чужого приватного життя”.

“Як вдається бути оптимісткою, гарно виглядати й при цьому успішно будувати кар’єру?” Запитання, здається, збентежило співрозмовницю. Та за мить з очей сипонули іскринки-смішинки: “Не переставати дивуватися. Дивуватися всьому, що оточує. Світ такий прекрасний. І важливо зуміти побачити це!”

Підготувала А. Камонгар



Ю.В. Перетятко

## Не зрадити себе

Серед переможців конкурсу НТУУ “КПІ” в номінації “Молодий викладач-дослідник – 2009” є й представниця ІФФ – к.т.н. Тетяна Володимирівна Лоскутова.

“Кафедра металознавства і термічної обробки мені як рідна, – ділиться Тетяна Володимирівна. – Тут я навчалась, тепер викладаю. Як і мій батько, який був професором цієї кафедри, займаюся підвищенням надійності деталей машин. На сьогодні маю близько 75 публікацій, 13 патентів, одну монографію. Разом із колегами тісно співпрацюю з кафедрою електротехніки, зокрема вивчаю проблеми корозії. Останнім часом зацікавилася багатоконпонентними дифузійними покриттями”.

Серед наставників – людей, яким зоб’язана своїм професійним зростанням, Т.В. Лоскутова найпершим називає свого батька, який прищепив доньці зацікавленість і любов до фаху, а згодом і до роботи. Також вона вдячна науково-

му керівникові її кандидатської роботи д.т.н., проф. В.Г. Хижняку та нинішньому завідувачеві кафедри проф. Я.В. Зоологічному.

Тетяна Володимирівна багато і плідно працює зі студентами. Особливо приємно, коли підопічні успішно презентують кафедру на фахових змаганнях – конкурсах чи олімпіадах. “Ірина Медова, Ірина Смакович, Олександр Серьга – люди, які прагнуть багато досягти, постійно підвищують свій професійний рівень, ідуть уперед не зупиняючись на досягнутому”, – характеризує своїх вихованців викладач.

Вона завжди хотіла працювати в КПІ. “Не знаю іншого такого знаного, з по-

себе – і тоді все вийде.”

Підготувала А. Камонгар



Т.В. Лоскутова

## Другий дім

За звичайними словами: “планово-економічна група НДЧ” стоїть нечисленний, але згуртований і працьовитий колектив економістів. Понад 20 років тут працюють Н.П. Остапчук та Н.Ф. Серкова, з часом прийшли молодші колеги – В.С. Корецька та Л.М. Ушанова. Колектив дружний, відповідально ставиться до виконання своїх обов’язків. Працівники налаштовані на виконання поставлених завдань в обумовлені терміни. Вони вміють у стислі строки виконати величезний обсяг роботи без нарікань ні з боку керівництва, ні від підрозділів: зарахування працівників науково-дослідної частини на держбюджетні теми МОН, постійний контроль за цільовим використанням коштів, квартальні та річні звіти, що подаються до МОН та Держкомстатуправління. Особливо “спекотно” тут на початку року. За 2-3 тижні потрібно було розпланувати 160 бюджетних тем, оформити виконавців (близько тисячі осіб) і встигнути прийняти документи для нараховування їм зарплати.

Опікується цим колективом помічник начальника управління економіки і фінансів Тамара Кузьмівна Фінчук. Саме опікується, бо “керує” – це не про неї. Колектив – то її родина, за яку відповідає, вболіває і підтримує. До КПІ Тамара Фінчук прийшла далекого 1975 р. молодим економістом, згодом очолила планово-економічну групу, де на той час була наймолодшим працівником. А розпочинала свій трудовий шлях копіювальницею на редукторному заводі. На вчирньому факультеті Київського харчового інституту отримала диплом інженера-економіста. Працювала в Міністерстві харчової промисловості, згодом в МОН. І ось уже четверте десятиліття пліч-о-пліч зі старшими колегами, а згодом і зі своїми учнями Тамара Кузьмівна забезпечує “фінансову дисципліну” НДЧ. Керівника планово-економічної групи знають на всіх факультетах, в НДІ та на кафедрах, які ведуть бюджетну наукову діяльність. І всі – керівники, бухгалтери, виконавці – говорять про неї з повагою і вдячністю за якісно і своєчасно виконану роботу.

Сорок три роки безперервного трудового стажу – засвідчує трудова книжка. А оточуючі бачать інше – вишукана ділова жінка, високопрофесійний фахівець, яка знає

відповіді, здається, на будь-які фахові запитання і знайде вихід із найнесподіванішої ситуації, спричиненої зигзагами нашого законодавства. “Усе моє життя в КПІ пройшло в цих стінах, – ділиться Тамара Кузьмівна. – Наче вросла в них за стільки років. Тут мій другий дім”.

Колеги та друзі знають, що Тамара Кузьмівна – завзята театралка, поціновувачка класичного жанру. А ще вона неперевершений ... мисливець. Так так. “Вполювати” таку кількість грибів, які потрапляють до її кошика в будь-якому лісі, мало кому вдається. “У лісі я відпочиваю, відволікаюся від повсякденності”, – говорить жінка. Вона живе, радіючи кожному дню, навіть у дрібницях знаходить позитивні емоції.

На завершення нашої розмови Тамара Кузьмівна розмірковує: “Ми вступили в Рік Тигра – сильної, красивої тварини. Тож зичу всім витримати, пережити кризу, радіти весні, надихатися любов’ю близьких і дарувати їм свою. Об’єднавшись, підтримуючи одне одного, ми стаємо сильнішими. Хай збуваються мрії й бажання”.

Н. Слизарова



Зліва направо: Т.К. Фінчук, Л.М. Ушанова (сидять), Н.Ф. Серкова, Н.П. Остапчук, В.С. Корецька



## Хай мрії здійсняться

Ця чарівна жінка – молодий викладач-дослідник Марина Михайлівна Шовкалюк – мелодійністю мови може позмагатися з голосом самої весни.

Її знайомство з КПІ теж розпочалося весною. Обираючи вищ, довго вагалася, та побачивши студмістечко і чудову старовинну архітектуру першого корпусу, сказала собі: «Навчатимуся саме тут». Потрапила на ТЕФ, який закінчила з відзнакою за спеціальністю «Енергетика». Вибір виявився правильним. У КПІ Марина Михайлівна познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком, з яким просиділа за однією партою всі 5 років, потім і працювали разом. Надзвичайно теплі спогади і дружні стосунки залишилися з одногрупниками, адже гр. ТП-52 була дуже сильною, всі досягли успіхів у кар'єрі. І дотепер, якщо треба отримати професійну консультацію, за порадою колишні одногрупники звертаються один до одного.

Наполеглива і цілеспрямована, у 2001 р. Марина Михайлівна отримувє диплом (теж з відзнакою) Міжнародного університету фінансів. У 2004-2007 рр. двічі дипломований фахівець навчалася в аспірантурі

НТУУ «КПІ» за спеціальністю «Енергетичні системи та комплекси». Після закінчення аспірантури М.М.Шовкалюк стала асистентом кафедри теплотехніки та енергозбереження ІЕЕ. Викладає курс «Експертиза проєктів енергопостачання», проводить практичні заняття та лабораторні роботи. Словами вдячності і поваги говорить Марина Михайлівна про свого наукового керівника – зав. каф. ТЕ ІЕЕ д.т.н, проф. Валерія Івановича Дешка, адже саме він спрямовував і підтримував молодого науковця в усіх її наукових пошуках.

Марина Михайлівна отримала ІІ премію в конкурсі науково-дослідницьких робіт серед студентів та молодих учених м. Києва «Інтелект молодих – на службу столиці» за проєкт «Енергозбереження у ВНЗ м. Києва» (2008 р.). Має наукові публікації, зокрема 12 – тези конференцій, 14



М.М.Шовкалюк

статей у фахових журналах та наукових збірниках, одну монографію (у співавторстві), 7 – методичних вказівок тощо. Як молодий науковець М.М.Шовкалюк брала участь у проєктах Британської ради в Україні, працювала над розробкою розділу «Енергозбереження на підприємствах промисловості та житлово-комунального господарства».

Марина Михайлівна дбає про те, щоб її підопічні отримали якомога більше фахових знань, працює з ними індивідуально, починаючи з 3-го курсу, залучає до наукової роботи на кафедрі. А найбільше захоплення нашої героїні – акваріумні рибки. Хто знає, можливо, у Марини Михайлівни в акваріумі живе золота рибка? Якщо це не так, то нехай ця виконавиця бажань обов'язково з'явиться у молодого науковця, щоб усе задумане Марині Михайлівною стало здійсненим у цьому році.

Валерія Добричевіч

## Пишаємося профоргом

Кажуть, що жінки слабші за чоловіків. Якщо чесно, починаю в цьому сумніватися. Особливо після знайомства з Інною Леоновою, головою профбюро ІПСА.

На таку дівчину не можна не звернути уваги. Того дня ми намагалися придумати сценарій однієї з факультетських вечірок. Частина присутніх мовчки спостерігала за процесом, дехто пропонував десь бачене, але рідко було чути щось путнє. Лише в Інни ідеї народжувалися безупинно, сипалися, наче з мішка. Було видно, як їй хотілося придумати щось цікаве і нове.

Тепер знаю Інну вже 3-й рік, та не перестаю дивуватися, як уміло вона розпоряджається своїм часом. Устигає зробити все, і навіть більше. Навчатися в ІПСА завжди було непросто, але їй вдається не лише складати

сесії на п'ятірки, а ще й уміло керувати всіма своїми підопічними. Та що там керувати? Організувати грандіозні екскурсійні поїздки в різні міста, прикрашати корпус на всі свята, проводити збори профоргів так, щоб на них було цікаво, і, зрозуміло, підходити до будь-якої справи креативно. Безумовно, Інна – дівчина талановита! Саме завдяки її старанням наше профбюро посіло призове місце у першому семестрі 2009/2010 навчаль-

ного року. До речі, уже не вперше ми вириваємося в коло «найсильніших». Погодьтеся, не кожному представнику чоловічої статі під силу таке (без образ)! Її чесноти можна було б перелічувати ще довго, але дозволяємо мені зупинитися (не хоч, щоб нам заздрили). Ось така вона – Інна Леонова, профспілковий лідер ІПСА. Як казали раніше: «Спортсменка, комсомолка і просто красуня!» Так, усе це дійсно про неї, і ми нею пишаємося!

Валерія Світлова, студентка ІПСА



Інна Леонова

## ФОРМУЛА УСПІХУ

Своєму творчому і науковому зростанню Марина Володимирівна Шашина – старший викладач кафедри економіки і підприємництва ФММ – завдячує двом величезним університетам України: КНУ ім. Т.Шевченка, де навчалася на кафедрі інноваційного менеджменту і отримала диплом магістра з

участю у написанні підручників з грифом МОН: «Економіка підприємства», «Основи економічної теорії», «Національна економіка». Також вона є співавтором наукової монографії «Підприємство та проблеми сталого розвитку економіки України». На сьогодні у творчому доробку М.В.Шашини близько сорока наукових праць. Вона веде активну роботу із студентами при підготовці їх до науково-практичних конференцій, написанні статей, дипломних робіт. Основним девізом її власної позиції та співпраці зі студентством є «постійна самоосвіта та самодисципліна».

Різноманітність навчальних курсів, за якими проходила робота на кафедрі, вплинула на вибір основного напрямку наукових досліджень – управління та функціонування державного сектору економіки. За цією тематикою в 2009 році М.В.Шашина захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Цій події передувало навчання в аспірантурі НТУУ «КПІ», активна участь у міжнародних науково-практичних конференціях, робота в рамках господарських тем «Проблеми управління та регулювання національної економіки» і «Корпоративні трансформації в структурі національної економіки» (під керівництвом проф. П.В.Круша). Робота здійснювалася під науковим керівництвом завідувача кафедри прикладної економіки КНУ ім. Т.Шевченка доктора економічних наук, професора Анатолія Васильовича Шегди.

Наразі М.В.Шашина продовжує дослідження і розробки макроекономічних моделей функціонування державного сектору, що окреслює один із наукових напрямів дослідження кафедри. Успішно впроваджує наукові ідеї в навчальний процес. За результатами університетського конкурсу «Молодий викладач-дослідник – 2009» її названо серед кращих.

С.О.Тульчинська



М.В.Шашина

відзнакою, та НТУУ «КПІ», куди в 2000 році прийшла працювати асистентом кафедри економіки і підприємництва.

Марина Володимирівна прийшла тривалий і активний шлях становлення як викладача. Протягом десяти років вона викладала та розробляла такі дисципліни, як «Економічна теорія», «Основи менеджменту», «Державний сектор та підприємництво», «Економічна безпека підприємства», «Економіка соціальної роботи», «Організація сервісної діяльності в промисловості». Перші кроки сприйняття і розуміння азів викладацької роботи, системи подачі матеріалу, формування викладача-особистості відбувалися під впливом таких корифеїв науково-викладацької справи кафедри економіки і підприємництва, як завідувач кафедри проф. П.В.Круш, доц. В.І.Депутат, доц. В.В.Красношанка та ін. У творчому колективі спільно з викладачами кафедри Марина Володимирівна брала

## Залюблена в журналістику

Три роки тому студентка ВІШ Валерія Добричевіч влилася в колектив редакції газети «Київський політехнік» органічно і природно, неначе всіма попередніми здобутками готувала себе до професії журналіста.

Ще в школі дівчина визначилася з майбутнім фахом – редакторським, тому й обрала видавничо-поліграфічний інститут КПІ. Тут знайшла друзів і наставників. Вона щиро вдячна за підтримку у своїх наукових пошуках завідувачі кафедри видавничої справи та редагування О.В.Тришук, викладачам О.М.Левчук, Г.В.Онкович, які щедро діляться з молодію своїми фаховими знаннями і досвідом.

Таку відданість й азарт в роботі, які притаманні Валерії, не часто зустрінеш. За завданнями редакції вона готує гарні матеріали різної тематики і стилю, пропонує нові теми, ідеї й успішно втілює їх у життя. На багатьох факультетах знають цю метку, привітну й допитливу студентку. Журналістська робота в «Київському Політехніку», як зізнається дівчина, приносить багато задоволення. Спілкуватися з цікавими людьми

КПІ, у який вона безмежно залюблена, завжди приємно, до того ж іноді трапляється нагода спробувати себе і в несподіваному амплуа. Наприклад, при підготовці матеріалу про спортивне змагання «Лабіринт» їй випала нагода показаварити. А скільки емоцій!

Валерії цікаво займатися науковим пошуком у галузі видавничої справи, редагування та журналістики. Студентка представляла Київську політехніку на наукових конференціях та форумах у Мінську, Москві, Санкт-Петербурзі, Белгороді тощо. Є випускником першої «Школи журналістики» при Студраді КПІ. Як член НТСА КПІ була одним з організаторів Літньої школи-2008, керувала підготовкою і прове-

денням чемпіонатів з інтелектуальних ігор в університеті та студмістечку. Нині, вже п'ятикурсниця, Валерія працює в оргкомітеті ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління». Іноді дивуєшся, як вдається їй усюди встигати і мати в записках відмінні оцінки.

Важко сказати, ким стане ця дівчина за кілька років – відомим у професійних колах науковцем, досвідченим редактором чи матиме власну справу і до неї на роботу приходитимуть такі ж беручки і завзяті студенти, як і вона сама. Щиро вітаємо колегу зі святом та бажаємо успіхів у здійсненні всього задуманого та запланованого.

Н.Вдовенко



Валерія Добричевіч

## Студентка року ІТС

У 2009 році звання «Студент року ІТС» виборола шестикурсниця Катерина Єрмакова (гр. ТІ-41м).



Список досягнень студентки починається ще з третього року навчання. Та особливо плідним на наукові звершення видався рік минулий. Поміж іншого, участь у трьох міжнародних конференціях, чотири публікації в матеріалах міжнародних конференцій, стаття в науковому журналі «Електроніка і зв'язок». Окремо необхідно відзначити перемогу у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з технічних наук, спеціальність «Інформаційні мережі зв'язку».

У 2008-му Катерина стала стипендіаткою ректора НТУУ «КПІ» та Київського міського голови, нині навчається за програмою «Подвійна магіст-

ратура НТУУ «КПІ» – Дрезденський технічний університет» (Німеччина). Програма стала доступною для наших студентів, зокрема, завдяки проф. Л.С.Глобі, завідувачці кафедри інформаційно-телекомунікаційних мереж.

Випускниця Херсонського фізико-математичного ліцею Катя Єрмакова і не сподівалася, що студентське життя буде таким цікавим і що перед нею відкриється можливість навчатися за кордоном. Її захопила робота на кафедрі, до якої долучилася на третьому курсі завдяки Олександрі Івановичу Ладіку, а згодом – науковому керівнику Ларисі Сергіївні Глобі. Починала дівчина з допомоги у створенні наукового курсу з дисципліни «Бази даних», формування книги. Через півроку до обов'язків додалася робота у сфері міжнародного співробітництва, паралельно займалася наукою.

З'явилася бажання розвиватися, пізнавати нове, жити цікаво і насичено. Займається музикою і танцями, є постійним учасником усіх культурних заходів інституту. Катерина щиро вдячна своїм наставникам за підтримку в моменти сумнівів і допомогу в боротьбі з бажанням опустити руки.

На сьогодні, після тримісячного перебування в Німеччині, у планах студентки продовжувати підкоряти нові вершини, допомагати втілювати в життя спільного наукового проєкту з Дрезденським ТУ. Далі – навчання в аспірантурі рідного ВНЗ.

Перемога в конкурсі «Студент року ІТС» стала не першою і, звичайно ж, не останньою у житті студентки. Адже зупинятися на досягнутому вона не збирається. Отож це ім'я, поряд з аббревіатурою КПІ, пролунає ще не на одному науковому зібранні в Україні й поза її межами. Сподіваємося на це і віримо в Катерину.

Марина Склар, студентка ІТС



Катерина Єрмакова



## Нам знову хочеться в Париж

Культурний обмін зі студентами Еколь Політехнік в Парижі – мрія? Реальність! Експерсії, спілкування з новими людьми – це завжди великий досвід. Загубитись у Луврі, знайти Мону Лізу, дослідити її пильний погляд, побувати в музеї Орсе – ось вони – Моне, Дега, ти бачиш їх на власні очі... Так, це тобі не сниться. Шампс Елізе, Арка, Ейфелева вежа, Версаль під снігом, забігти в кафешку Амелі, бути зацікавленим маятником Фуко в Пантеоні. Багети, круасани, мерсі – безумовно французький настрій, навіть у такому інтернаціональному місті, як Париж. Національностей в якому, мабуть, так само багато, як станцій у метро, де не варто шукати логіки.

Тим, хто мав нагоду відвідати презентацію локальної групи BEST Київ, що відбулася 24 лютого, можливо, не варто читати наступний абзац. Втім, для тих, хто ще не чув про BEST, це стане в пригоді. BEST – Board of European Students of Technology (Рада студентів технічних університетів Європи) – неполітична, неприбуткова, нерелігійна організація, що була заснована в 1989 році. Вона об'єднує 30 країн Європи, у яких функціонує 83 локальних осередки, кількість яких постійно зростає. Головна мета діяльності – організація курсів додаткової освіти для студентів технічних ВНЗ, що входять до мережі BEST, створення можливостей для особистого розвитку студентів та розкриття їх потенціалу.



У парку Версаль

BEST Київ – один із трьох локальних осередків організації в Україні, створений у 2008 році в КПІ, нараховує близько 25 активних членів. Інші осередки функціонують при Національному університеті «Львівська політехніка» та Запорізькому національному технічному університеті.

20 студентів нашого університету завдяки програмі BEST у лютому мали чудову можливість відвідати Париж і тепер разом з іншими членами організації ми в очікуванні студентів з Еколю, що надихнули нас своїм прагненням до навчання, прекрасними традиціями, мистецькими здібностями та галантним ставленням. Ось вона – еліта французького студентства! Еколь Політехнік відділяють від станції метро 294 сходинки, які спершу подолати дуже важко. Втім, схоже на те, що це найперший об'єкт, де тренуються студенти-військові та, можливо, ще раз пере-

віряють свій вибір абітурієнти Еколь Політехнік. Згодом вони звично долають цю так звану перешкоду, не відчуваючи незручностей. За кілька днів звикли і ми. Велика територія з навчальними будівлями та гуртожитками – кампус справив незабутнє враження.

Після повернення з Парижа члени групи BEST Київ провели презентацію, тепер готуємося до наступних проєктів, черпаючи натхнення як у поїздах минулих та наступних, так і просто в людях, що здружилися за такий короткий період існування організації. Наразі відкрито подачу заявок на заходи літнього сезону, організовані локальними групами BEST. Це означає, що студенти КПІ мають можливість стати учасниками обраних трьох подій з 55 можливих, представлених на сайті [best.eu.org](http://best.eu.org).

BEST Київ вітає всіх жінок, а особливо нашу дівочу більшість киянок! Локальної групи з Міжнародним жіночим днем та бажає всім незабутніх і барвистих вражень! Мрія – це вже крок до її досягнення!!!

Олена Ігнатівич,  
віце-президент BEST Київ  
зі зв'язків з громадськістю



За нами Нотр-Дам де Парі

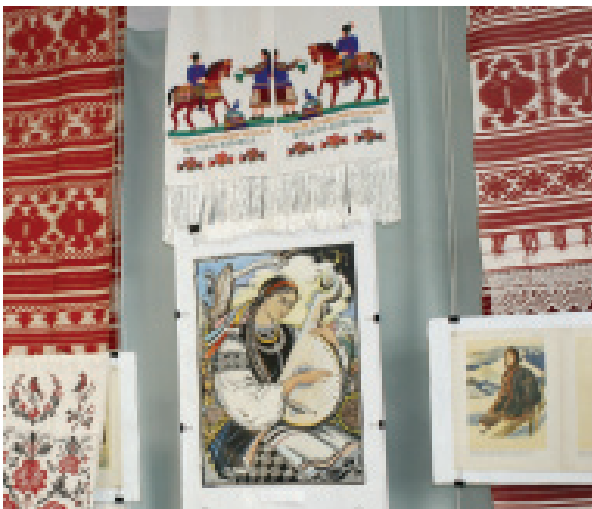
У Мистецькій світлиці на ФСП відкрилася велика виставка «Український народний одяг та вишивка». Зібрання базується на експонатах з колекції Г.Ю.Марченка, М.І.Танського, Л.М.Юкало, В.Ф.Буяновського та О.П.Онуфрієнко. Її ініціатори – декан ФСП проф. Б.В.Новіков, доц. В.Г.Семенов та ст. викл. Н.К.Гусак, наукові інтереси яких торкаються творчості, у тому числі і в мистецтві. Слід сказати, що весь колектив факультету зацікавився виставкою і активно поповнює її раритетними виробами народних умільців. Науково-методичні консультації надавала відомий етнограф Олена Громова. На виставці експонуються графічні етнографічні твори Г.Ю.Марченка.

Серед експонатів – давні й сучасні вишиванки та ткани рушники, килими, скатертини, а також сорочки, верхній одяг – керсетки, сардаки та інші предмети українського народного вбрання. Побутові речі, оздоблені вишитими символічними узорами. Виставка – наслідок багаторічних етнографічних експедицій її організаторів у Карпати, по Київській, Полтавській та Черкаській областях.

Мета виставки – демонстрація естетики українського народного традиційного вбрання та ознайомлення зі змістом узорів – давніх інформаційних знакових систем. Традиційні народні узори (вишиті, різьблені, намальовані) – це своєрідні піктограми, у яких закодовані світоглядні уявлення, родинно-сімейні події та глибокі почуття. Ці знакові системи мають вигляд як геометричних символів, так і образів-алегорій української флори та фауни. Потужну емоційну інформацію несе колір. Переважно чорний і червоний на сході України та помаранчевий і зелений в Прикарпатті.

Найдавніша знакова композиція – «дерево життя» або «дерево роду». Рушники з такими символами представлені на виставці, їх виготовили у 19 столітті. Значення інших символів: восьмикутніки – солярні знаки; кінь, півень, гвоздика – символи чоловічої та юнацької сили; троянди – жіночий символ; пава – молода наречена; пара голубів – любов, одруження; два голуби, які дивляться в різні боки – розлука; виноград – бажання збільшення

## СКАРБИ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА



калина – дівоче цнота. Певний узор був емблемою роду. У Карпатах і дотепер можна впізнати, з якого села людина за узором та його кольором на одязі.

Особливе значення в українській традиційній родині мав рушник – своєрідний багатозначний прапор-оберіг. Його зміст виражався певним загальнозрозумілим набором символів. Рушником без чорних кольорів накривали при хрещенні немовля. На рушник ставали молоді при одруженні. Рушниками пов'язували сватів та новобранців. Нарешті домовину з покійником опускали в могилу теж на рушниках. Він був сімейною реліквією, яка передавалася з покоління в покоління, подарунком коханому, пам'яттю про весілля та молодість. На одному з рушників, представлених в експозиції, де біля криниці зображені козак і дівчина, вишито напис:

*«Оце ж тая криниченька, що голуб купався.  
Оце ж тая дівчинька, що з нею кохався».*

Рушник – прикраса, оберіг святих образів у хатах та церквах, а також прикраса портретів предків. Духовна мистецька праця при вишиванні і ткацтві була альтернативою важкій рутинній селянській праці. А ще рушник – послання знедоле-

ної душі його творця до вищих сил добра. На одному з експонованих рушників читаємо текст:

*«Я нічку не спала – рушник вишивала  
І Бога просила, щоб моя доля була щаслива».*

Отже, український народний вишитий рушник – давній оберіг як роду, так і особистості, наш національний «літопис» сакрально-релігійних обрядів, емоційних почуттів та естетичних уподобань.

Ще одна мета виставки – привернути увагу молоді до красивого та віками функціонально відшліфованого народного одягу, захопити до його використання у свята та на весіллях. Красуні-студентки, спробуйте одягти вишиту сорочку, намисто та віночок із стрічками – Ви себе не впізнаєте. Ви станете таємничими і чарівними. Зробіть фото на згадку та подаруйте хлопцеві, який вам подобається. Позитивний результат буде обов'язково! Хлопцям радимо гуцульські або козацькі строї. Така метаморфоза типового юнака у джінсах і кросівках, як показує практика, приємно вражає дівчат. У красивому народному одязі людина починає відчувати себе в іншому історико-культурному контексті.

На жаль, при загальній деградації української традиційної народної культури, до речі, як і всіх слов'янських культур, та при матеріальному зубожінні, сімейні раритети – рушники та вишитий одяг, при втраті розуміння його культурної цінності, масово продаються за безцінь і потрапляють за кордон.

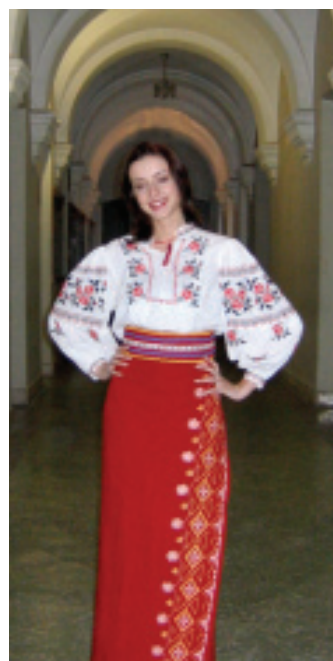
Як пам'яті про предків та з метою збереження народного мистецтва кожна родина повинна зберігати рушники і вишиванки, які дісталися нам від бабусь і прабабусь. Коли вони вишивали, то сподівалися на нашу вдячність.

Щодо відгуків відвідувачів виставки, то їх аналіз потребує

окремої статті. Експонати розглядаються як яскраві сторінки історії українського народу. «Цікаво бачити на власні очі історію свого народу» (Герман – студент). «Виставка ілюструє історію України і нашого народу. Це дуже корисно для молоді та її відчуття історії» (Л.В.Сторіжко – викладач). «Навіть не уявляла, що український народний одяг настільки різноманітний і красивий! На хвилинку відчула себе дівчиною тих часів та занурилася в історію нашого славного народу» (Дар'я Гончар – студентка). «Спасибі за надану можливість ще раз переконатися, що український народ – великий народ!» (Ліда Тимофєєва і Надія Полякова). «Історична пам'ять народу зберігається через його художні вироби» (В.Л.Якубіна – викладач). «На вишиванках зображено все життя» (студенти гр.АМ-94). Олеся Музичук стверджує, що «отримала відчуття перенесення у давні традиції українського народу різних регіонів». Історик І.Голобуцький упевнений, що «виставка допомагає студентам пізнати своє українське коріння». Завдяки враженням від виставки Н.Швидка має «бажання повернутися знову і знову до рідних традицій». Ірина Жеребо мислить практично: «Дуже гарні орнаменти для сорочок, є можливість взяти собі декілька на замітку для власної майбутньої сорочки». Завдяки натхненню. Арина «завдяки виставці згадала бабусю, яка чудово вишивала». Вікторія Данилюк дуже тонко відмітила, що «одяг відображає нашу індивідуальність і особливості». Виставка збагатила знання І.Ніньовської: «Завдяки цій виставці можна уявити, як жили різні етнографічні групи, наш народ».

Байдужих не було. Відкриття виставки та її обговорення традиційно супроводжувалися грою кобзаря Василя Буяновського на бандурі, сопілці і скрипці.

Г.Ю.Марченко, зав. лабораторії естетики ФСП, член Національної спілки художників України



### «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

☎ 03056, Київ-56  
проспект Перемоги, 37  
корпус № 1, кімната № 221  
✉ gazeta@users.ntu-kpi.kiev.ua  
гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор  
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор  
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор  
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка  
Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір  
О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор  
О.А.КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130  
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-інк»,  
м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.  
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.